

مفتہ و تصد و دسکیرد

(2) □□□□□ □□□□□

میرلا ناطیشلا ن للہا ذوعا

میرلا ن محرلا اللہ مسب

(7) لصف

ن اکملا ا طفل اھیف ل معتسی ی تلی ی ناعملا یرقتسا ی ف

عوضوملا تاذ عانتما بلس فوقی فام ی لع عقی سینانلا ن مروھمجا بت لامعتسا ی فن اکملا ا طفل ن ا
 ترورض و ا ہسقتی ف عوضوملا عافتنا ترورض و ا عانتما و دقلا ی فرط ن بید تبسنا عانتما بلس و ا
 ن اکملا ی نعم راصف ن یرملا ن یدھ دحا ی ل ا سین ایقلا ب فلأخما ب ناجلا ترورض ل مجلاب و تبسنا مدع
 یقیرط ی لع عقتما تبسنا ہب ق صوت امانا و ل باقما فرطلا ترورض بلس مہلماعتسا بسحب
 و ہف ن کمب س یل ام مہدنع فرملا س فن ی ف ع قاولا ریغلا یقلعتم ل احب عی شلا فصو باب ن مر اجملا
 ی ذل ا عنتملا ی لع عقی لا و عنتم لا و بجاوب س یل ام ی لع و بجاولا ی لع ع قاولا ن کملا و عنتم
 و ا بوجولا امانا س فن ی فام ن لا رملأا س فن ی فامہل اعماج تعیبٹ کاندھ ن ا ی لع لا ہلباقی
 ع قاولا بسحب و رملأا س فن ی ف و ہامہل اعماج اموہفم مرابتعا و ل قعلا روتی ف کاندھ امانا و ن اکملا ا
 و اھمعت و ل قعلا رابتعا ن ع رظنا عطق عم امہب اھمعتہ تمہبم تعیبٹ لا ن یرملا ا دحا ل ا س یل
 اھج ل ب قدام و ہ س یل کاندھ

(7) لصف

ددرگی م لامعتسا ن اکما طفل اھنا رد ہک ی ای ناعم ی وجتسج رد

و عوضوم ی اراد عانتما بلس فوق رد ہک چنا رد ن اگھ یریرا کہ و لامعتسا رد ن اکما طفل ا
 ترورض زا تسا ترابع عانتما و ددرگی م ع قاولا سا دقع فرط و د ن بید تبسنا عانتما بلس ای
 زا تسا ترابع ہصلاخ تبسنا دوبند ترورض ای و ش دوخ س فن رد عوضوم ن دش دوبان
 ن اشیا لامعتسا رد اند ن اکما ی ناعم سپ رما و د نیا زا ی کی ہب سابق اب فلأخم بناج ترورض
 فیصوت (زاجم اھوگہب) تباث و ق قحتم تبسنا اھنت و ل باقم فرط ترورض بلس زا ہدش ترابع
 و [تسا ع قاولا ریغ رملأا س فن رد ہک ن ا قلعتم ل احب ی زیچ فصو باب زا ی نعہ ؛ ددرگی م ن ادب
 زیچ ہچ ن کم و بتسا عنتم تسین کم ہک ن ا و دننادی م عنتم ار ن کم مدع ، ما و ع و مدرم دزد
 بتسا حیحص ، ن اکملا ا ب دوجوم اللہ ” : مپیوگی میناوتی م) . بجاو رد دوشی م ع قاولا ن کم ؟
 نیا ! دنکی منہ ہک ق قوام بناج زا ترورض بلس اما ، دنکی م فلأخم بناج زا ترورض بلس
 ادیب مسق و د ، دنکی م ادیب مسق و د ام ی مسقم ن اکما ، مسقم بسحب ؛ دراد ق اقصم و د ام ن اکما
 و بتسا بجاو منہ ہک ن ا (مپیوگی م ن لا) ہک ن ا صاخذ ن اکما ی رگید و بتسا بجاو ی کی : دنکی م
 دوشی م ع قاولا ن کم : مپیوگی م ام ن لا ہکنیا . بتسا و ل باقم ہک ی عنتم رب دوشی منہ ع قاولا ، عنتم منہ
 ی ا مہبم تہام کی ، ن اکما ہک تسین باب نیا زا ، تسین عنتم و بجاو ہک ن ا رد و بجاو رب
 صاخذ ن اکما ی کی و دشاب بجاو ی کی ہک ، ہجراخ تہج زا ع و د نیا ی ار ب بتسا سنج ہک ن ا
 ، اللہ لثم بتسا بوجو ای ، تسہجراخ ملع رد ہک ن ا ہکنیا رطاخہ ، دشاب روطنیا دوشی منہ . دشاب
 یواست ہک ی یاجنا رد بتسا ن اکما ای ، عوضوم تاذ ن ا رب دوشب ل مد تاذلاب ل و محم ہک ی یاجنا
 ام ل قع رطاخہ ، بجاو ی ار ب میداد رارق مسقم ار ما ع ن اکما اجنیا رد ام ن لا ہکنیا . دشاب ن یفرطلا
 ی عماج موہفم کی ، میدرک رابتعا ام ار نیا و دراد دوجو ی مسقم نینچم ہک ی جراخ رد ی لو بتسا
 اتود نیا زا ی کی نیا ، ع قاولا بسحب و رما س فن رد ہک دروخب صاخذ ن اکما ہب و بوجو ہب ہک
 ن اکما ، عنتم منہ و بتسا بجاو منہ ہک ی زیچ ای میراد بجاو ای ام ، جراخ ملع رد و ع قاولا رد) . بتسا
 ع مچ و د ر ہاب دناتوب و دنکی م فلأخم بناج زا ترورض بلس طقف ہک میراد نطس نیا رد رگید ما ع
 ہکنیا منہ (بتسا ل یحتم نیا ، دشاب ن کم و بجاو ن بید عماج ہک میشاب ہتشد ی زیچ کی ی نعہ . دوشب
 ادیب ل صحت اتود نیا ہب ، دراد ی جراخ دوجو مہبم تعیبٹ ہک ن ا صاخذتہ مہبم تعیبٹ

تهجد نیا یارب و شلمعد و لقع رابتعا زا رظن عطق اب، تساو د نیا یارب سنج ی نعید، دنکی م
»تسا تهجد هکلب تسین هدام

دشاب هیضقه هدام دناوتی من انکما هکنیا لیلد

، ی فرد دوجو ولو ؛ دشاب هتشداد ی جراخ دوجو دیاب هدام و تسا هیضقه یارب هدام هرورضلاب نیا
هکی تقو . درادن ی جراخ دوجو نوچ ، دشاب دناوتی من رگید هیضقه هدام نیا . دشاب هتشداد ی طبر دوجو ولو
کینیا . درادن ی جراخ دوجو رگید دشاب هتشداد اتود نأ هب هالصحتم تعیبط کینیا تقو ، دشاب سنج
هسقه ود و دریگی م رظنرد مهیم و حنه بار موهفم نیا لقع . تسای لقع عازتنا اشنم کینیا ، تسای لقع لمأت
تحترد هکتسا ی مسقود بآب زانم ، دنکی مروصتن نیا رب هکی مسقود نیا و . دنکی مروصتن نیا یارب
ققحت فالاخلابام و کار تشلا ابام زا ش دوخت ترورض هکتسا نیا شامزلا نوچ ، دننتسه سنج کینیا
لا اضرفرب . تسا طیسب عانتما ، تسا طیسب صاخ انکما ، تسا طیسب ترورض هکی تلخارد ، دنکب ادیب
ترورض اما ، مدعو دوجو ظاحلهب و مدعو دوجو نیب معجزا ، دینادب بکرم مه ار صاخ انکما امش
تسیچ عانتما . تسای جراخلا ققحتلا سفن ، تسا دوجولا سفن ؟ تسیچ ترورض ، تسین بکرم رگید
، دوشی م س کعرب هیبلس هیضقرد اما ، دوپ صاخ انکما و ترورض نیب معماج شامیتوبه هیضقرد ؟ تسای
نیا شیانعم ، «ن انکملاب مایق سبیل دیز» : مپیوگی م هکی تقو . دوشی م صاخ انکما و عانتما نیب معماج
تیفیک و هیضقرد فیک نلأ نیمه هکی مایق مدعو تسا نکم ی لو ، درادن ترورض و یارب مایق هکتسا
ترورض مایق مدعو . دشاب هتشداد ترورض مایق مدعو تسا نکم ، تسا بلس ترابع نیا هکتسا هیضقرد
هب هیبلس هیضقرد و دراد هسقه ود و حزنأ هب میتوبه هیضقرد نیا سپ . دراد عانتما مایق ی نعید دشاب هتشداد
ش ترورض نیا ، ودره رد دشاب صاخ انکما هکتسا کرتشم شمسق کینیا ی نعید . دراد هسقه ود و حزن نیا
طیسب مه ترورض هکی یروطنامه ، تسا طیسب مه عانتما و . تسا هیبلس هیضقرد ش عانتما و میتوبه
ی دوجو رما دیاب هدام نوچ ، تسین ایاضقرد هدام سپ . تسین زایتم لاهبام و کار تشلا ابام زا نیا و تسای
الله» لثم تسای ترورض ای ، تسه ایاضقرد هکتسا نأ . دشاب ی دوجو رما دوشی من انکما هکی تلخارد ، دشاب
». «ن انکملاب دوجو م دیز» لثم تسای انکملاب ای ، «دوجو م

صاخ انکما هب ماع انکما فارصنا

... لولأ عضولا ن ع فر صنامث

تهجد نأ هب صاخ انکما : دنیوگی دندرگرب صاخ انکما هب ماع انکما زا دنه اوخی من اشیا اجنیا زا
ءاوسلای لعد مدعو دوجو رظنه طقن زا عقاو و رملأ اسفن هب هیضق نأ تبسن هکی دوشی م هتفگی ی هیضقه
، «ن انکملاب دوجو م دیز نلأ» : مپیوگی م لثم هکنیا . ن اش دوخت ا عوضوم رب تایهام لمد دننام ، تسای
ی تروصرد ، دوشبل مددیز رب دوجو تسای نکم . تسای انکما ش تلعه زا رظن فرصدیز یارب دوجو ی نعید
رد تایهام دوخ سپ . دشاب ش تلعه هکی تروصرد ، دوشن لمددیز رب دوجو تسای نکم و دشاب ش تلعه هکی
تسا ءاوسلای لعد مدعو دوجو هب هبسنلاب ، ش دوخی و هوم ررقه ماقه

، «ن انکملاب بتاک دیز» : مپیوگی م ، مدربذ تباتک هب تسد زونه ، دراد دوجو جراخرد دیز هکنیا ای
دهاوخن شلد و دسیونی م دهاوخب شلد ؛ تسای ءاوسلای لعد ی جراخ تباتک اب طابترا رد دیز دوخی ی نعید
ار تباتک مدعو تسای هدمأ ی تلعه مدعو هن و دنک ترورض و یارب ار تباتک هدمأ نلأ ی تلعه هن . دسیونی من
دندراد دیز دوجو هب تبسن کینیا عقاورد اهنیا ی ودره ، دنکب ترورضلاب و یارب

لولأ عضولا ی فامک باحیلأ فرط ی فةرات ی نعما کلا زبعتا نأ لولأ عضولا ن ع فر صنامث
و عنتمما ی لعد عقر دنیید و امهنم لکی لعد و خدلا عانتملا نأش نم ذابلسا فرط ی فةرات و
ی ترورض نم لکل لابقم ن انکملأ راصف بجاولا ن ع ی لخت و عنتمم لا و بجاوب سبیل ی لعد
ل باق بلسا ی لعد هلوخد بسج و بلسا ترورض ل باق باحیلأ ی لعد هلوخد بسج ذابینجانلا

عَضُوْ اَعِيْمَجْ هَيْتَلَا دِي فَعَنْتَم لَ وِ بَجَاوِ دِ سِي لِ اَمِي لِ اَعْنِ اَكْمَلِ لِ اَعَوْقُوْ مَزَلْ اَمَلْ وِ بَاجِي لِ اَقْرُوْرَضْ
لِ بَاقْمَلِ اَيُّ قَبِيْحَلِ اُنْ اَكْمَلِ لِ اَوْ هِ وِ اَعِيْمَجْ بَلْسَلِ وِ بَاجِي لِ اَيُّ بِنَاجِ يُّ فَرُوْرَضْلِ بَلْسَلِ اَيِّصَاخْ لَ اَوْقَنْم
يُّ نَائِلِ وِ اَيِّمَاعْ وِ اَمَاعْ اُنْ اَكْمَلِ لِ وِلْ اَيُّ نَعْمَلِ نَ اَكْفَلِ وِلْ اَيُّ نَعْمَلِ نَ مَصْ خَ اَوْ هِ وِ اَعِيْمَجْ نِيْتَرُوْرَضْلِ
نَكْمِ وِ عَنْتَم وِ بَجَاوِ مَاسْفَ اَتَلَاثِ يُّ لِ اَعِ هَيْسَجِبُ اَيِّشَلْ اُ تَرَاصِدْ وِ نِي هَجُوْلَا بَسَجِبْ اَيِّصَاخْ وِ اَصَاخْ
اُ اُنْ كَمِ وِ اَعَنْتَم وِ اُنْ كَمِ وِ اَبَجَاوِ نِي مِسْقَلِ وِلْ اَيُّ مَوْ هَفْمَلِ بَسَجِبْ تَنَاكْ اَمَكْ

فرط ردی نعم نیا تساهدش رابتعا تفویکی هکنیا به درک ادیب فارصنا لّوا عضو زا سپس»
دروم بلس فرط رد ار ناکما نیا ام تفویکی و، دوبروطنیا لّوا عضو رد هکر وطن امه، باجیا
تسا نیا عانتما نأش اریز. میهدی م رارق صاخ ناکما و عانتما ار وا مسق و میهدی م رارق ظاح
بلس: میبوگی م). بی مود ری م ه و دوشب ل خاد ی لّوا ری م هی نیعی؛ دوشب اهنیا یود ره رب ل خاد ه
و هیتوبث ی ایاضق یود ره رب عانتما. بفلاخم فرط عانتما بلس، لباقم فرط عانتما ترورض
،عنتم هذ و تساهجاو هذ هکنان آ رب تساهدش رابتعا روطنیمه (دوشی م ل خاد هیلس ی ایاضق
ترورض و د زامادکره لباقم، ناکما سپ. دنکی م یریگه رانک رگید بجاو زانیا ترورض یارد
رارق اتود نآ یار بلباقم نیا. بفلاخم فرط ترورض و قفاوم فرط ترورض؛ دوشی م نینباج
هکی تقو ناکما نوچ. دیای م دوجوه ب صاخ ناکما نیترورض و بلس، نیا بیکرتزا و. دریگی م
دیز: ”میبوگی م ی تقو ل اتمباین م)، تساهلس ترورض اب لباقم نیا، دشاب هیتوبث هیضق رد
مدعی نیعی، ”ناکمال اب بتاک دیز: ”میبوگی م ی تقو، تساهبتاک عانتما بلس اب لباقم نیا، ”بتاک
نیا، ”ناکمال اب بتاک سپ دیز: ”میبوگی م رگا. دوشی م نآ اب لباقم نیا سپ. دراد ن ترورض بتاک
،صخش نیا یار ب دراد ترورض بتاک نیعی، ترورض اب لباقم. تساهبتاک ترورض اب لباقم
رد عانتما یار ب م ه و ترورض م یار ب لباقم فرط، ناکما اجنیا رد سپ ببتاک سپ دیز نیعی
تساهجاو هذ هکنان آ ری دیای م مزلا ناکما هکی ی ایجانا زا و (دوشب عقاو دناوتی م هفلتخم هیضق و
نیعی دننگ ی صاخ لوقتم، دنداد رارق لوقتم ار نیا، رگیدمه اب تلاد و د رد تساهعنتم هذ و
هکی ماع لباقم رد دنداد رارق ی صاخ و دنداد رارق صاخ لوقتم، دندرک ار راک نیا صاوخ
ی قبقد ناکما، ناکما نیا. بلس و باجیا بناجود ره رد ترورض بلس یار ب تساهدرم ل امعتسا
نیفرظا اوتسا، درادی م رب ار عانتما م ه و درادی م رب عوضوم نآ زا ار ترورض م ه هکتسا
ماع ناکما لّوا یانعم هب تساهصاخ لّوا یانعم زا نیا و. تساهترورض و اب لباقم هکتسا
درم نوچ دنیوگی م ی ماع، دشدهاوخ عانتما ای ترورض و ناکما نیا ل مانش نوچ دنیوگی م
بسحبه. هجو و د نیا بسحبه دنیوگی م ی صاخ ای دنیوگی م صاخ ار ی مود و. دنکی م ل امعتسا
موهفم بسحبه هکی روطن امه، ناکم و عنتم و بجاو ی کی: دندش مسق هس ایشا نیا میسقت نیا
بجاو، هیتوبث هیضق رد). ناکم و عنتم این کمم و بجاو: دندوب مسق و دشاب ماع ناکما هکل و
یار ب فصوم ه و ”بجاو الله”، دوشی م هدر و بجاو یار ب فصوم ه ماع ناکما، تساهن کمم و
ناکمال اب مودعم ی رابلا کیرش: ”میبوگی م هیلس هیضق رد. دوشی م هدر و ”دوجوم دیز: ”، این در
اینجا چون سلب ضرورت از جانب وجود می کند بنابراین امتناع را برای شریک الباری ثابت
می کند. پس در اینجا امکان تقسیم شده به ممتنع و امکان خاص که آن باز در جای خودش باقی
می ماند)».

دمحم ل آ و دمحم ی اعل صد مهلا

¹ 151- 149 ص، ج 1، فیلامعتلا تمکحلا .